

Adaptiv demensscreening

Et spørreskjema for å oppdage demens ved Alzheimers sykdom hos personer med utviklingshemning

En oversettelse av «*The Adaptive Behaviour Dementia Questionnaire (ABDQ)*», V. Prasher 2004

Oversatt med tillatelse av Elsevier Global Rights, Oxford, England

Oversatt og bearbeidet til norsk av Frode K. Larsen og Øyvind Kirkevold, Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse

Instruksjon for utfylling

Adaptiv demensscreening (ADS) fylles ut av to tjenesteytere som har kjent den observerte personen siste år og har vært involvert i daglig omsorg siste to måneder.

ADS samler informasjon om hvordan en person fungerer nå sammenlignet med tidligere normalt nivå. Med «*normalt*» menes da personen var ved god helse, og før det oppsto problemer som gjorde at det var mistanke om demens. Bruk gjerne personens navn for å gjøre spørsmålene mer personlige.

Hvis det har vært en varig svikt som gjør at oppgaver ikke lar seg utføre, f.eks evne til å gjøre innkjøp, skal det svares med alternativet «*Som normalt*» siden dette har vært normalt for personen, også før det var mistanke om demens.

Velges det å bruke digital løsning, må skjemaet åpnes i Adobe Reader for å ha nytte av de automatiserte funksjonene. Adobe Reader er gratis og kan lastes ned fra Adobe sine nettsider.

Velges det å fylle ut skjemaet manuelt, må skåringsverdi for svaralternativene multipliseres med faktorene for hvert spørsmål og til slutt summeres.

I veilederen til ADS er det beskrevet nærmere hvordan en kan vurdere resultatene, bakgrunn for utvikling av verktøyet og metode for den norske oversettelsen.

Adaptiv demensscreening (ADS)

Vennligst les instruksjonene nøye før du starter. Besvar alle spørsmål ved å markere svaret du mener er mest dekkende. Bruk gjerne personens eget navn, så spørsmålene blir mer personlige.

En oversettelse av «The Adaptive Behaviour Dementia Questionnaire (ABDQ)», V. Prasher 2004

Oversatt med tillatelse av Elsevier Global Rights, Oxford, England

Oversatt og bearbeidet til norsk av Frode K. Larsen og Øyvind Kirkevold, Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse

Klient: Fornavn _____ Etternavn _____

Intervjuer(e): _____ Dato for intervju: _____

Spørsmål		Svaralternativer				Faktorutregning	
		Verdier for skåring				Multipliser verdi med faktor	
		0	1	2	3	X faktor	= verdi
1	Klarer å kle på seg selv	☐ Bedre enn normalt	☐ Som normalt	☐ Dårligere enn normalt	☐ Mye dårligere enn normalt	1	
2	Kan gjøre ting med hendene sine	☐ Bedre enn normalt	☐ Som normalt	☐ Dårligere enn normalt	☐ Mye dårligere enn normalt	4	
3	Er sin evne til å gjøre innkjøp	☐ Bedre enn normalt	☐ Som normalt	☐ Dårligere enn normalt	☐ Mye dårligere enn normalt	1	
4	Er i stand til å delta i en samtale	☐ Bedre enn normalt	☐ Som normalt	☐ Dårligere enn normalt	☐ Mye dårligere enn normalt	1	
5	Er sin oppfatning av tid	☐ Bedre enn normalt	☐ Som normalt	☐ Dårligere enn normalt	☐ Mye dårligere enn normalt	4	
6	Hjelper til med å lage mat	☐ Mer enn normalt	☐ Som normalt	☐ Mindre enn normalt	☐ Mye mindre enn normalt	1	
7	Hjelper til med å rydde av bordet	☐ Mer enn normalt	☐ Som normalt	☐ Mindre enn normalt	☐ Mye mindre enn normalt	6	
8	Gjør enkle arbeidsoppgaver	☐ Bedre enn normalt	☐ Som normalt	☐ Dårligere enn normalt	☐ Mye dårligere enn normalt	4	
9	Tar initiativ til å gjøre ting eller aktiviteter	☐ Mer enn normalt	☐ Som normalt	☐ Mindre enn normalt	☐ Mye mindre enn normalt	5	
10	Er i stand til å holde på med noe over tid	☐ Bedre enn normalt	☐ Som normalt	☐ Dårligere enn normalt	☐ Mye dårligere enn normalt	1	
11	Kan ta vare på sine egne eiendeler	☐ Bedre enn normalt	☐ Som normalt	☐ Dårligere enn normalt	☐ Mye dårligere enn normalt	1	
12	Samarbeider på oppfordring	☐ Mer enn normalt	☐ Som normalt	☐ Mindre enn normalt	☐ Mye mindre enn normalt	3	
13	Kan utføre enkle instruksjoner	☐ Bedre enn normalt	☐ Som normalt	☐ Dårligere enn normalt	☐ Mye dårligere enn normalt	3	
14	Deltar i aktiviteter sammen med andre	☐ Mer enn normalt	☐ Som normalt	☐ Mindre enn normalt	☐ Mye mindre enn normalt	1	
15	Er sin evne til å gjøre ting selvstendig	☐ Bedre enn normalt	☐ Som normalt	☐ Dårligere enn normalt	☐ Mye dårligere enn normalt	1	
Sum verdi							

Hvis sum verdi er 78 eller høyere, er det stor sannsynlighet for at demens ved Alzheimers sykdom er til stede. Ved mistanke om demens anbefaler vi at det foretas en grundig utredning av personen.